



Σχόλια του WWF Ελλάς στην « Έκθεση για τον τομέα ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. στο πλαίσιο του σχεδιασμού αναμόρφωσης του μηχανισμού στήριξης» που ανακοίνωσε το ΥΠΕΚΑ στις 26 Απριλίου 2012

Απρίλιος 2012

Η έκθεση που δόθηκε στη δημοσιότητα από το ΥΠΕΚΑ στις 26 Απριλίου για τον «τομέα ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ στο πλαίσιο του σχεδιασμού αναμόρφωσης του μηχανισμού στήριξης» φαίνεται πως λαμβάνει υπόψη μόνο τις επιδιώξεις των επενδυτών, χωρίς να κατανοεί πως η μεγιστοποίηση των οικονομικών κερδών ενός κλάδου δεν συμβαδίζει απαραίτητα με την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, και μπορεί να επιφέρει πολλαπλές ζημιές σε άλλους κλάδους, αλλά και στο σύνολο της οικονομίας και του περιβάλλοντος.

Το WWF Ελλάς, με επιστολή του προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είχε εκφράσει ενστάσεις για τη στελέχωση της ομάδας εκπόνησης της έκθεσης μόνο από εκπροσώπους φορέων που ασχολούνται με τις ΑΠΕ. Με την έκθεση αυτή δυστυχώς επιβεβαιώνονται οι ανησυχίες του WWF Ελλάς. Στην ίδια μάλιστα επιστολή, το WWF Ελλάς είχε εκφράσει σοβαρές επιφυλάξεις για τη δυνατότητα της συγκεκριμένης ομάδας να καταλήξει σε μία ολοκληρωμένη θεώρηση του καθεστώτος ανάπτυξης των ΑΠΕ, που θα εξασφάλιζε ότι οι επενδύσεις όχι μόνο θα είναι αποδοτικές, αλλά θα απολαμβάνουν κοινωνικής αποδοχής και θα συμβάλλουν ουσιαστικά στη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος και στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Ειδικότερα το κεφάλαιο 5 της έκθεσης, όπου αποτυπώνονται οι προτάσεις και οι προβληματισμοί της ομάδας εργασίας για τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να αναπτυχθούν περαιτέρω οι ΑΠΕ προκαλεί έντονο προβληματισμό. Παρόλο που όντως υπάρχει μεγάλο περιθώριο βελτίωσης του πλαισίου ανάπτυξης των ΑΠΕ στην χώρα, το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει μία σειρά επικίνδυνων –τόσο για την κοινωνία, όσο και το περιβάλλον- προτάσεων, όπως μεταξύ άλλων:

- Η **ομοιόμορφη αντιμετώπιση των έργων ΑΠΕ** –π.χ., αιολικών και υδροηλεκτρικών - χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αναμφισβήτητη ιδιαιτερότητα κάποιων επενδύσεων,
- Η **αποκλειστική αρμοδιότητα της υπηρεσίας ΑΠΕ του ΥΠΕΚΑ** να ερμηνεύει την εφαρμοστέα νομοθεσία (σημείο Ο.1.) όταν αυτό που απαιτείται είναι η απλούστευση της τελευταίας, και η εναρμόνισή της με την υπόλοιπη περιβαλλοντική νομοθεσία,
- Η **αδειοδότηση των έργων ΑΠΕ μέσω ενός κλειστού one-stop-shop** (Ο.4), που θα υποβαθμίζει θεμιτές τοπικές ευαισθησίες και ιδιαιτερότητες ,
- Η **ακόμα μεγαλύτερη απλοποίηση του κανονισμού αδειών παραγωγής** (Ε.2) που ενδέχεται να κάνει ακόμα πιο εύκολη την εισαγωγή «αλεξιπτωτιστών» στον τομέα των ΑΠΕ,
- Η τυφλή **εφαρμογή του ελλιπούς, και σε κάποιες περιπτώσεις αναποτελεσματικού, Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ** (ΕΠΧΣ&ΑΑ-ΑΠΕ) (Χ.Π.1 και Χ.Π.2), με επακόλουθο τον παραμερισμό των αναπτυξιακών και περιβαλλοντικών προτεραιοτήτων των περιφερειών,

- Η **χωρίς αιτιολογία κατάργηση των ελάχιστων αποστάσεων μεταξύ ανεμογεννητριών** (Χ.Π. 4),
- Η εγκληματική για το φυσικό περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα των υδάτινων οικοσυστημάτων **προσπάθεια τροποποίησης της Υ.Α. 196978/2011 (ΦΕΚ Β' 518)**, που αναμφίβολα θα επιφέρει (όπως φαίνεται από την διατύπωση στην έκθεση) την οικολογική καταστροφή ρεμάτων και ποταμών (Χ.Π. 5),
- Η **εισαγωγή προνομιακών εξαιρέσεων ακόμα και από το ΕΠΧΣ&ΑΑ-ΑΠΕ** (Χ.Π. 10), όπως προκύπτει από την πρόταση για αναστολή ισχύος του ειδικού χωροταξικού για έργα με άδεια λειτουργίας πριν την 03.12.2008,
- Η καινοφανής, αντίθετη στο περιβαλλοντικό δίκαιο και αντιεπιστημονική αναφορά **στην άρση των περιορισμών χωροθέτησης μικρών υδροηλεκτρικών**, ακόμα και αν η μελέτη διαχείρισης μιας υδατικής λεκάνης υποδείξει την ανάγκη τέτοιων περιορισμών (Χ.Π. 11),
- Η **διαστρέβλωση της διαδικασίας εκπόνησης ειδικών περιβαλλοντικών μελετών** και σχεδίων διαχείρισης προκειμένου να μην υπάρξουν πρόσθετες ζώνες αποκλεισμού για τις ΑΠΕ (Π.1),
- Η **δια νόμου επικύρωση της εγκατάστασης ΑΠΕ σε αναδασωτές εκτάσεις**, ενώ η συνταγματικότητα των παρόμοιων αδειοδοτήσεων εκκρεμεί ενώπιον της Ολομελείας του Σ.τ.Ε..

Παράλληλα, από την έκθεση απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά για τον ρόλο των πολιτών και τη διασφάλιση του φυσικού περιβάλλοντος και ιδιαίτερα περιοχών υψηλής οικολογικής σημασίας, θέματα που η οργάνωση μας έχει αναδείξει επανειλημμένα με ειδικές παρεμβάσεις. Η δημιουργία συνθηκών διαφάνειας, η άμεση ανάπτυξη αξιόπιστων εργαλείων χωροθέτησης και περιβαλλοντικής πληροφόρησης, η αλλαγή του σημερινού ανεπαρκούς καθεστώτος διαβούλευσης, η ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στην ανάπτυξη των έργων ΑΠΕ μέσα από κατάλληλα κίνητρα δημιουργίας συμμετοχικών-κοινοπρακτικών σχημάτων, η έμφαση στην ορθή ενημέρωση των πολιτών προς άρση των κινδυνολογικών σεναρίων και η εκδίωξη των 'αλεξιπτωτιστών' από τον κλάδο των ΑΠΕ είναι ζητήματα κομβικής σημασίας που αγνοούνται από την έκθεση.

Στην έκθεση, επίσης, αφήνεται να εννοηθεί πως το υφιστάμενο καθεστώς χρηματοδότησης αλλά και το κόστος των τεχνολογιών κάνει ιδιαίτερα ριψοκίνδυνες τις επενδύσεις σε αιολικά πάρκα και μικρά υδροηλεκτρικά. Η ίδια η αγορά όμως φαίνεται πως δεν ενστερνίζεται αυτή την άποψη καθώς δεν μπορεί να εξηγηθεί αλλιώς η πληθώρα αιτήσεων αδειοδότησης αιολικών και υδροηλεκτρικών που έχουν συσσωρευθεί στη ΡΑΕ.

Η προώθηση των ΑΠΕ είναι απαραίτητη για το κοινωνικό σύνολο, για την αποτροπή της κλιματικής αλλαγής, για την απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα, για την τόνωση της οικονομίας κι απαιτεί ένα σαφές επιχειρηματικό-αναπτυξιακό περιβάλλον. Πρόκειται όμως για μια εξαιρετικά σοβαρή υπόθεση που πρέπει να αντιμετωπισθεί ως πρωτεύουσα περιβαλλοντική και αναπτυξιακή προτεραιότητα και όχι αποκλειστικά ως κερδοσκοπική επιχειρηματική δραστηριότητα. Η έκθεση του ΥΠΕΚΑ για το μηχανισμό στήριξης των ΑΠΕ δυστυχώς δεν ξεφεύγει από αυτό το λανθασμένο πλαίσιο.

Περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις:

Αχιλλέας Πληθάρας, Υπεύθυνος εκστρατειών πολιτικής, WWF Ελλάς, τηλ. 210-22341893, a.plitharas@wwf.gr